

Rabbi Nochum Rosenberg

115 Clymer St. Suite # 6-E

Brooklyn, N.Y. 11211-6770

Tel: 718-384-3674 / 718-963-1110

Beeper # 917-234-1110

נחום ראזענבערג

רב המקואות

ובעמח"ם אש יצאה מחשבון

פה ברוקלין ניו יארק יצ"ו

אסרו חג פסח תשס"א לפ"ק

בס"ד

לכבוד הרב מלכיאל קאטלער שליט"א - ראש ישיבה, ישיבה גבוה

ולכבוד הרבנים ואברכי הכולל שליט"א - דעיה"ת לעיקוואוד

נודעזע כל עולם היהדות, מהשמועה מפחידה שהגיעה לאזנינו, שאשה אחת בדרך חזרה מבית הטבילה בליל שבת קודש, נפגעתה בתאונה דרכים, ונהרגה באופן טרגדי רח"ל, ולקחה הרבה זמן עד שהכירו מי זה האשה.

על כן עת לחשוב בשל מי הרעה הזאת, ולמה חרה האף הגדול הזה, למעשה אינני הבר הכי שאהיה למוכיח ח"ו לעיר התורה כמוכס, אבל רק לעורר באתי, שתדעו, שיש מקום בהמקוה שלכם לעשות עוד הידורים (אל תחשדני שהנני בא לפסול המקוה ח"ו), וזה יהיה לעילוי נשמתה של האשה החשובה ע"ה.

לפני כמה שנים הייתי אצלכם לבדוק המקוה, ועוררתי את ר' נתן שכטר שליט"א הבלן, על כמה דברים הצריכים תיקון:

א - צינור

הצינור שמביא את המי גשמים מן הגג, נעשה ממתכות ומקבל טומאה, ובקשתי את ר' נתן שיחליפו הצינור ל PVC, והשיב לי ר' נתן, היות שבאים המים אח"כ בהמשכה, על כן מי שמחליף הצינור, יש לו דין של אפיקורוס, כי אינו מאמין במה שכתוב בש"ע, אמרתי לו, שח"ו לדבר ככה, כי יש תשובה בשו"ת דברי יואל מאדמו"ר מסאטמאר זצ"ל, שמביא תשו' מהר"ם שיק, שלא ישתמשו בסילונות ממתכות, הגם שהמים באים בהמשכה, כי כל היכא דאפשר להדר אטהרה מהדרינו, ואני מאמין שהמהר"ם שיק ואדמו"ר מסאטמאר לא נחשבו בהסוג...

צינור בתוך המעין, יש צינור המוריד האויר להמעין, והרתיכו אותה בהצינור השני המעלה המים מהמעין, נראה כ צ ושם יש בית קיבול, ובקל יכולים להחליפו, ולהשים הצינור המוריד האויר, בתוך הצינור המעלה המים, ואז לא יהיה שום חשש.

וגם הראתי לר' נתן היות שהצינור היא בתוך העוקה, אינו מועיל ההמשכה (להחתי"ס), ולא רצה לשמוע.

ב - פילטער

משתמשים בפילטער בתוך המקוה, הגם שר' נתן עשה הפילטער כהלכה - לפי סברתו, אבל הרה"ג ר' מאיר בראנדסדורפער שליט"א מירושלים, אמר לי, כשבא להראות לו הפילטער, זרק אותו מהבית ואסרו להשתמש בה.

וגם הגה"צ ר' משה ניישלאס זצ"ל סיפר לי, כשבא ר' נתן להראות לו הפילטער, זרק אותו מהבית ואמר לו שאסור להשתמש בה, ולמה לעיר התורה כלעיקוואוד להשתמש בדבר שאסרו אותה פוסקי הדור.

כשבא ר' נתן להראות לי הפילטער, הראיתי לו ג"כ כמה בעיות הלכתיות שיש בה, ואמר לי אחר כך שהוא תיקן כל הבעיות, אבל למעשה אמרתי לו שלפי דברי התוספות במס' ביצה בשם הירושלמי (דף כ"ג ע"ב ד"ה משום כלי כברה), עדיין שם כלי על הפילטער שלו, עיי' משנה כלים (פ"ד מ"ח), רמב"ם (כלים פ"א ה"ב), ויש אתי בזה אריכות דברים, וגם הראיתי לו שו"ת נחלת יעקב מהגה"צ מקאפיש זצ"ל, המביא שו"ת צור יעקב, ועוד כמה אחרונים, שאסרו לסנן המים במסננת, ואפילו נקב כשפופרת הנוד אם עדיין עושה פעולת קבלה, כלי מקרי, ובפרט במקוה שלכם, שמחליפים המים בהמקוה, רק אחר כמה וכמה חדשים, יכול להיות בעיה של נונ"ס, וגם יכול להיות עוד בעיה של כולו שאוב שפסול מן התורה להרמ"א, בצירוף שיטת הפוסקים שהזחלים אינם מתערבים, כי אחר כמה שעות עבודה של הפילטער כבר החליפו כל המים, וגם המי גשמים, וכמובן שגם מי המעין שיש לכם כבר אין לה דין מעיין רק שאובין, כי כבר עברו הכלי, וגם יכול להיות בעיה רפואי, כי המים כבר מליאה חדקים וכ"י אחרי כמה חדשים.

ואם הבעיה שצריכים להשתמש בהפילטער הוא, כי המים של המעיין הוא אדום קצת, יכולים לבנות מקוה בחוץ, ולהשתמש בהפילטער שם, ולא בתוך המקוה, או שישתמשו במי העיר נקיים, כי מן הסתם הפילטער עושה ממילא כל מי המעיין שאובין, לפי הפוסקים שהבאתי והרבנים הנ"ל.

ג - השגחה תמידית מרבנים מובהקים המכירים הלכות מקואות ופרקטיקה

צריכים למנות וועד הרבנים שיפקחו על ההנהגת המקוה, והחלפת מי גשמים, ועל הבלנית, וכל הדברים הצריכים, ולא לסמוך על ר' נתן, ואפילו הוא ת"ח, כי הוא תקיף בדעתו ועושה מה שרוצה, ואספר לכם עובדא, במאנסי יש מקוה שמתנהל ע"י איש חשוב בשם ר' מרדכי שיין שליט"א, לפני כמה שנים שנתמנה להבלן, אמר להרה"ג ר' יעקב קאמענצקי זצ"ל, שרוצה ללמוד הלכות מקואות, ור' יעקב קאמענצקי אמר לו, שזהו עצה נכונה, וכשתגמור תבוא אלי, ואני אבחון אותך, ובאם אראה שהנך בקי בהלכות מקואות, אז תיכף ומיד אפטר אותך ממשרתך בהמקוה, כי איני צריכים לבלן הפוסק בעצמו, רק מי ששואל לרבנים כל דבר ודבר.

ד - היה לי עוד כמה דברים שעוררתי את ר' נתן, וכעת אינני זוכר אותם, וגם מי יודע עוד כמה דברים שנתהוו במשך הזמן עד היום, על כן כדאי הוא לכם, שיפקחו על המקוה מרישא ועד גמירה לתקן כל הדברים.

אם תרצו, אז גם אני יכול לבדוק המקוה מרישא ועד גמירה, כי אני בודק הרבה מקואות בכל שנה, בלי שום תשלום גמול, אבל בתנאי כפול שבאם אמצא בעיות, תצטרך לתקן, מבלי לילך אחר היתרים.

פלא גדולה אצלי על העיר לעיקוואוד מקום תורה, שהוא מן הסתם הגדולה בכל ארצה"ב, אברכים שיושבים כל ימי חייהם על התורה ועל העבודה, שלא יהיה להם מורי הוראות מובהקים, העיר

לעיקוואוד כבר סבל בשנים הקודמים. א- ממורה הוראה שפסק שלא כהלכתא, עד שבא הדבר לארץ ישראל לגדול הדור, ואמר עליו שהוא גס לבו בהוראה, ואסור לשמעו, ב- לפני זמן קצר, היה עוד מורה הוראה שגדול הדור יצא כנגדו במכתב, ג- מקוה טהרה שזהו יסוד ושורש כלל ישראל, יתנהג בכל כך קילות וסברות כרסיות, ור' נתן עושה מה שרוצה, וגם קורא לרבנים שוכני עפר מדורות הקודמים, ולמעוררים על עניני הלכתית במקואות, בשם אפיקורסות רח"ל.

על כן דבר בעתו מה טוב, שיתמנה בית דין לעניני מקואות, ויעברו על כל דבר המקוה מראשית ועד גמירה, וגם אברכי הכולל יהיו מעורבים בכל פרט ופרט, וגם יפתחו דלתות המקוה לכל מי שרוצה להתלמד במקואות, ולא יהיה עדת ה' כצאן בלי רועה, וממרחק תביא לחמה, מכל הרבנים שיודעים או לא יודעים בההלכות שהם פוסקים, ונתקבל אצלכם מפני שיהיו עצמם בתור אב"ד בבית הכנסת שלהם, ובזה גם יהיה עליה גדולה לנשמתה של האשה ע"ה.

* * *

והיות שכבר באו חדשי הקיץ, ודבר בעתו מה טוב, לעורר לבדוק במקואות הקיץ, וללמד את האברכים את המעשה אשר יעשון, איזהו כשר לכתחילה או רק בדיעבד וכו'.

בהרבה מקואות הקיץ יש הכשר מ"התאחדות הרבנים", אשר הם בעצמם מעידים שהם רק כמכון לפרסם מקומות המקואות, אבל אינם אחראים על הכשרתם, ועל פרטי הכשרות צריכים לדבר להרב המכשיר, ועד כששה או שבע שנים שעברו, היה רוב מקואות של הרי הקטסקיל בהכשר של התאחדות הרבנים, מוזנח באופן נורא בבעיות הלכתיות, וכשהוכחתי להרה"ג ר' הלל וויינבערגער שליט"א חבר התאחדות הרבנים לעניני כשרות, היתכן שנותנים הכשרם על מקואות כאלו, ענה לי, התאחדות הרבנים אינם האחראים, ושאפנה להרב המכשיר אישית. וגם אמר לי שאינו מכיר אפילו האיזור שהמקוה נמצא בכלל, וביקש ממני רשימה מכל מקוה ואופן הכשרתם, זרועה, השקה וכו'.

כשספרתי הדבר לכ"ק אדמו"ר מקאשוי שליט"א, עמד ממקומו בקולי קולות, שההתאחדות הם מפעל פירסום (עדוערטייזינג עדשענסי), ושאל, האם הם יפרסמו דברים שאינם כשרים להם...

אחר הרבה שנים עם מלחמות כבדות, תקנו רוב מקואות, חוץ מהמקוה בעלנוויל, שעומד תחת השגחת הרב מטארטיקוב שליט"א, ונתקן לפני שני שנים ע"י ר' חיים קלמן קליין נ"י, והתיקון היא קלקול גדול יותר ממה שהיה לפני התיקון, והרב מטארטיקוב הבטיח לי אז, לפני כשנתיים, שיתקן באמצע הקיץ, ולא תקנו.

על כן לפני שמשתמשים במקוה בהרי הקטסקילס ובכל מקומות מחנות הקיץ, צריכים לדעת מי הוא בעל המכשיר והאחראי והבלן, ובאם הכשירו המקוה ע"י איזה קולות.

הכו"ח למען טהרתן של ישראל

נחום ראזענבערג